

useita kertoja päivässä, jotta haava pysyy avoimena ja kudosteesteet pääsevät poistumaan. Huuhtelemiseen voidaan käyttää myös laimennettua puhdistusainetta, sillä liian vahvat puhdistusaineet tappavat solurakenteita haavapinnassa.

Jos purema aiheuttaa palkeenkieliä tai syviä haavoja, tai jos purema kohdistuu silmään, luomeen, niveleen, korvalehteen, rintaonteloon tai vatsaonteloon, on koira aina pikaisesti saatettava eläinlääkärin hoito- toimenpiteiden piiriin. Hoitamattomat puremat kyseisillä alueilla saattavat johtaa esim. imusuonentulehdukseen, ihon alaiseen tulehdukseen, vatsakalvontulehdukseen, niveltulehdukseen tai muihin erittäin vakaviin komplikaatioihin.

Kolarikoira

Kolarin aiheuttamissa ensiaputoimenpiteissä on otettava huomioon, että shokissa ollessaan koira toimii refleksiensä varassa ja puree aivan ketä tahansa, joka kätensä sen suuhun tunkee. Koira saattaa käyttäytyä sekavasti tai näyttää kuolleelta. Shokin oireita ovat myös vaaleat limakalvot, heikko pulssi (tuntee kainalosta, rintaontelon päältä tai reiden sisäpinnalta nivusesta), laajentuneet pupillit, ja raajat ovat kylmät.

Tärkeää kolaritilanteissa on itse shokin hoitaminen, murtumisen hoidolla ei ole niin kiire. Ensimmäisenä on huolehdittava, että ilmatiet ovat avoimena, puhdistetaan suu ja vedetään kieli ulos.

Tyypillisiä muita vaurioita ovat luunmurtumat, selkärankavauriot, repeytyneet keuhko, sisäiset verenvuodot, virtsarakon repeytyminen, sekä aivovammat. Jotteri koiralle aiheuttaisi lisää vammoja, on käytettävä alustaa sen siirtämiseksi. Missään tapauksessa koira ei saa nostaa syliiniin, tai retkauttaa olkapäälle ja kantaa auton takapenkille.

Ensiapuna tyrehdytetään suuret verenvuodot. Mikäli esim. raaja on pahasti vammautunut, lastoitetaan se lehtitötteröä, keppiä tai toista raajaa apuna käyttäen, huolehtien pehmusteista niissä kohdissa, joista luu törröttää päin nahkaa tai nahanläpi. Seuraavaksi on pikaisesti saatava yhteys eläinlääkäriin. Ainakin jokaisen kunnaneläinlääkärin velvollisuutena on hoitaa vammautuneet kotieläimet.

Myrkytykset

Mikä tahansa aine sopivana annoksena saattaa sopivassa yksilössä aiheuttaa myrkytystilan. Tyypillisiä myrkytyksen aiheuttajia ovat rotanmyrkytys, hyönteismyrkyt, piristeet, rauhoittavat lääkeaineet, ehkäisytabletit, sydänlääkkeet sekä monet muut ihmiselle tarkoi-

tetut lääkkeet.

Onkin oltava hyvin tarkasti selvillä siitä, mikä lääkeaine sopii koiralle ja mikä ei. Hyvää hyvyyttään ihminen voi myrkyttää koiransa antamalla sellaista lääkettä, joka ei yksinkertaisesti koiralle sovi ja henki lähtee hetkessä. Esimerkkinä mainittakoon, että jopa tavallinen Asperiini saattaa olla aikamoinen myrkytys, yhdenkin pillerin nauttiminen voi olla kohtalokasta jollekin koiralle. On muistettava vielä, että lääkeaineet vaikuttavat koiraan kolme - neljä kertaa kauemmin kuin ihmiseen.

Myrkytystilan oireina koiralla voi olla tasapaino häiriöitä ja veristä oksentelua sekä ripulointia. Tajuissaan oleva koira on saatava heti oksentamaan. Jos mahdollista, otetaan selvää paljonko koira oli esim. lääkeainetta nauttinut ja paljonko tuli oksennuksen mukana pois. Oksennuksen lisäksi voidaan pyrkiä estämään myrkytysaineen imeytymistä antamalla koiralle lääkeliitä.

Helpommin oksettaminen saadaan aikaan siten, että koiralle annetaan löysää ruokaa, jonka jälkeen koiran nieluun laitetaan tavallista ruokasuolaa liuotettuna veteen. Suurelle koiralle 2 - 3 rkl ja pienemmälle koiralle suolamäärä saa olla tietysti vähäisempi. 5 - 10 minuutin kuluttua koira oksentaa. Oksettamista jatketaan, kunnes kaikki oletettu myrkytyksen aiheuttaja on saatu elimistöstä pois.

Rotanmyrkyä nauttinutta koira oksettaminen ei auta, koska myrkytys imeytyy elimistöön hitaasti usean päivän ajan, myöskin lääkehiilen käyttö on hyödytöntä. K1 - vitamiinilla ja levolla voidaan koira saada pelastettua, riippuen sen nauttimasta myrkkymäärästä.

Syövyttäviä aineita nauttinut koira tulee saattaa mahdollisimman nopeasti eläinlääkärille, oksettaminen vain syövyttää lisää koiran ruokatorvea ja muita alttiiksi joutuvia alueita.

Luonnossa myrkytysoireita aiheuttavat käärmeensuuret, ampieisenpistot, sinilevä sekä homeiset ruuat. Kyypakkauksesta saa avun sekä käärmeen että ampieisenpistoon.

Kaikissa myrkytystiloissa ainakin pentukoirat on saatava eläinlääkärin hoitoon heti ensiavun jälkeen. Lääkäriin tultaessa olisi mahdollisimman tarkka tieto myrkytyksen aiheuttaneesta aineesta, esim. tuoteseloste, jotta mahdollisimman nopeasti saadaan koiralle oikea apu. Ennaltaehkäisyä lääkeaineet ja myrkytys tulisi tietenkin säilyttää sellaisessa paikassa, josta ne vahingossa eivät mitenkään voi joutua koiran ulottuville.